

25 MAART 2010

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

digitaleversen
cc. EB.
HJ.

opslaan Inspectie
School

> Retouradres Postbus 530 5600 AM Eindhoven

Meerderweert, Stichting Primair Onderwijs
Weert-Nederweert
Postbus 520
6000 AM WEERT

Locatie Eindhoven

Zernikestraat 6
Postbus 530
5600 AM Eindhoven
www.onderwijsinspectie.nl

Contact

T (088) 669 60 60
F (088) 669 60 50
eindhoven@owinsp.nl

Onze referentie

H2898017/06DZ/50819/CM

Uw referentie

Datum 24 maart 2010

Betreft aanbieding def. rapport onderzoek vierjaarlijks bezoek

Bijlage(n)

definitief rapport van het
onderzoek in het kader van het
vierjaarlijks bezoek

Geacht bestuur,

Hierbij ontvangt u het definitieve rapport van het onderzoek op basisschool De Kerneel op 11 februari 2010, in het kader van het vierjaarlijks bezoek. De inspectie gaat ervan uit dat u de betreffende school en de medezeggenschapsraad onverwijld op de hoogte stelt van dit rapport.

Op de inhoud van het conceptrapport is geen reactie binnengekomen.

Vier werkweken na de definitieve vaststelling wordt het rapport van het onderzoek in het kader van het vierjaarlijks bezoek openbaar gemaakt. Mocht u het niet eens zijn met het definitieve rapport, dan kunt u binnen deze vier werkweken uw zienswijze schriftelijk aan de inspectie kenbaar maken. Uw zienswijze wordt dan als extra hoofdstuk aan het rapport toegevoegd.

Hoogachtend,

drs. B.J.Th.M. de Goei
de inspecteur van het onderwijs

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

RAPPORT

**ONDERZOEK IN HET KADER VAN
HET VIERJAARLIJKS BEZOEK
OP BASISCHOOL DE KERNEEL**

Plaats : Nederweert
BRIN-nummer : 06DZ
Onderzoeksnummer : 118374
Datum schoolbezoek : 11 februari 2010
Rapport vastgesteld te Eindhoven op 24 maart 2010

Inhoud

1	Onderzoek 5
2	Bevindingen 7
3	Conclusie 11
	Bijlage 13

1 Onderzoek

Op 11 februari 2010 heeft de inspectie basisschool de Kerneel bezocht. Het bezoek is afgelegd vanwege de verplichting van de inspectie om scholen voor primair onderwijs ten minste eenmaal per vier jaar te bezoeken. Tijdens het onderzoek heeft de inspectie de kwaliteit van het onderwijs op de school beoordeeld met een beperkte set indicatoren, waarmee zij conform de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT) kan beoordelen of de school op belangrijke onderdelen onderwijs van voldoende kwaliteit biedt. Deze indicatoren hebben betrekking op de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen, op de zorg en begeleiding en op de kwaliteitszorg. Daarnaast zijn enkele verplichtingen van de school in het kader van de naleving van wet- en regelgeving gecontroleerd, waaronder de onderwijstijd.

De bevindingen uit het onderzoek in het kader van het vierjaarlijks bezoek worden gebruikt om te bezien of het reeds aan de school toegekende basisarrangement kan worden gehandhaafd. Eventueel geconstateerde tekortkomingen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse. Indien tijdens het onderzoek echter blijkt dat er mogelijk sprake is van zwakke of zeer zwakke onderwijskwaliteit, dan zet de inspectie het onderzoek in het kader van het vierjaarlijks bezoek, na overleg met het bevoegd gezag, om in een kwaliteitsonderzoek.

In hoofdstuk 2 van dit rapport beschrijft de inspectie de bevindingen die uit haar onderzoek op basisschool de Kerneel naar voren zijn gekomen. Bij de geconstateerde verbeterpunten is tevens een onderbouwing opgenomen. In hoofdstuk 3 volgt de conclusie.

Onderzoeksopzet

Deze rapportage over het onderzoek is gebaseerd op:

- Een beperkte set indicatoren uit het Toezichtkader po/vo 2009 van de inspectie. Het toezichtkader is te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.
- Analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Schoolbezoek, waarbij:
  - schooldocumenten en handelingsplannen zijn bestudeerd;
  - enkele groepsbezoeken zijn afgelegd voor het beoordelen van de planmatige uitvoering van de zorg;
  - gesprekken met de directie en de intern begeleiders zijn gevoerd.

2 Bevindingen

De bijlage van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

Uit dit overzicht valt op te maken dat op basisschool De Kerneel de kwaliteit van het onderwijs voor een aantal onderzochte indicatoren op orde is. Het betreft hier met name twee indicatoren van het kwaliteitsaspect 'Opbrengsten', drie van de vier indicatoren uit het kwaliteitsaspect 'Zorg en begeleiding', drie van de zes indicatoren van het kwaliteitsaspect 'Kwaliteitszorg', de indicator van het aspect 'Volgen van vorderingen' en alle onderdelen van het aspect 'Wet- en regelgeving'.

Naast deze positief beoordeelde aspecten, vraagt de inspectie aandacht voor enkele onderdelen waarvan de kwaliteit verbetering behoeft. Het betreft hier allereerst het aspect 'Kwaliteitszorg', waar drie indicatoren niet aan de te stellen eisen voldoen. Ook vraagt een indicator van het aspect 'Zorg en begeleiding' en een hiermee samenhangende opbrengstindicator aandacht.

Basisschool De Kerneel kende de afgelopen paar jaar meerdere personeelwisselingen. Ook de directiefunctie is langere tijd door een interim-directeur vervuld. De huidige directeur is in april 2009 benoemd. Onder haar inspirerende leiding heeft de school hard gewerkt om een lijn en een nadere concretisering aan te brengen bij eerder gemaakte keuzes. Twee nieuwe intern begeleiders hebben, in overleg met hun voorganger, op een soortgelijke wijze belangrijke veranderingen aangebracht in de structuur en de inhoud van de zorg. Voor de inspectie illustreert de ingezette koers dat het de directeur en het nieuwe team zal lukken de kwaliteit verder te versterken en uit te bouwen. Zij heeft dan ook aangegeven vertrouwen te hebben in de verdere schoolontwikkeling.

Toelichting

Hierna worden de oordelen op drie van de vier kwaliteitsaspecten toegelicht. Per aspect wordt eerst kort ingegaan op de onderdelen waarbij de school voldoende kwaliteit heeft gerealiseerd. Vervolgens wordt een toelichting gegeven op de als onvoldoende beoordeelde onderdelen.

Omdat aan de wettelijke eisen is voldaan, vraagt het vierde aspect 'Wet- en regelgeving' geen verdere toelichting.

Opbrengsten

De *eindopbrengsten* van de school zijn voldoende. De score van de Eindtoets lag in 2009 significant boven het gemiddelde van scholen met een vergelijkbare populatie. Ook de resultaten van de Eindtoets van 2007 en van 2008 zijn tenminste voldoende. Samen met de resultaten van 2009 laten deze een stijgende lijn zien.

De *tussentijdse opbrengsten* van basisschool De Kerneel zijn op alle onderdelen van een voldoende niveau. Om deze te kunnen beoordelen maakt de inspectie gebruik van toetsresultaten van technisch lezen (groep 3 en 4), rekenen en wiskunde (groep 4 en 6) en begrijpend lezen (groep 6). Gezien het moment van het schoolbezoek zijn de toetsen van eind schooljaar 2008-2009 beoordeeld. De *sociale competenties* van de leerlingen kunnen nog niet worden beoordeeld omdat de school hiervoor nog niet eerder een instrument heeft gebruikt. Met het dit schooljaar ingevoerd instrument kan op termijn wel een oordeel worden gegeven.

De inspectie beoordeelt de wijze waarop de school volgt of leerlingen met *specifieke onderwijsbehoeften* zich naar hun mogelijkheden ontwikkelen nog als onvoldoende. Individuele leerlijnen zijn niet afgeleid van een vastgelegd ontwikkelingsperspectief met daaraan verbonden didactische streefniveaus. Deze vorm van zorg en begeleiding is voor leerlingen met een afbuigende leerlijn nu nog te veel volgend en te weinig plannend ingericht.

Begeleiding en zorg

De indicator van de begeleiding is voldoende. Van de zorg zijn drie van de vier indicatoren van een voldoende niveau.

Het *volgen* van de leerlingen gebeurt met een samenhangend geheel van landelijk genormeerde, valide en betrouwbare toetsinstrumenten.

De intern begeleiders hebben recent de zorgstructuur opnieuw beschreven waarna deze als zodanig is vastgesteld. Zij sluiten hierbij aan bij de indeling van het samenwerkingsverband. Verantwoordelijkheden en overlegmoment zijn onderdeel van deze structuur. Tegelijkertijd is gestart met een schooloverzicht waarin is aangegeven voor wie zorg noodzakelijk is en waarop deze is gericht. Deze goede stappen dragen belangrijk bij aan een solide zorgstructuur, die de intern begeleiders in staat stelt *vroegtijdig te signaleren* voor welke leerlingen begeleiding volstaat en voor wie zorg nodig is. Hierbij lijkt het noodzakelijk nog een onderscheid te maken binnen het tweede zorgniveau, dat zich richt op de hulp in en buiten de groepen vóór de externe consultatie. Zorgleerlingen bij wie een handelingsplan na een of twee periodes niet tot het gewenste resultaat heeft geleid, vragen een andere aanpak dan de leerlingen die voor het eerst in dit niveau worden geplaatst.

De inspectie constateert dat deze zorg op een *planmatige* wijze wordt gegeven. Zij baseert zich hierbij allereerst op het feit dat voor alle uitvallers een groepsplan of individueel handelingsplan aanwezig is. Bovendien is in de klassenmap bij de dagroosters opgenomen welke leerlingen op welk moment in aanmerking komen voor geplande hulp. Navraag bij de leerlingen zelf laat zien dat deze hulp ook overwegend gegeven wordt, al is een enkele leerling hierop een uitzondering.

Ook de *evaluatie* is sinds dit schooljaar verbeterd en van een voldoende niveau. De inspectie baseert zich allereerst op het feit dat in alle plannen deze evaluatie is opgenomen die al deels is ingevuld. Hierbij is een goede praktijk voorhanden, waarbij de evaluatie uitmondt in een smart-formulering die weer de opmaat is voor een vervolgplan. De aanpak zal model staan voor de werkwijze in de tweede helft van het schooljaar. Een tweede reden voor een positief oordeel is dat ook de directeur betrokken is bij het evalueren, niet alleen bij of er wordt geëvalueerd maar ook bij de kwaliteit van de evaluatie.

Het voorgaande illustreert dat de zorg duidelijk in de lift zit. Toch vraagt één indicator nog om een verbetering. Deze ligt op het vlak van het *analyseren* van de leerlingenproblematiek. In de handelingsplannen en de groepsplannen ontbreekt het aan een gedegen analyse van de problematiek of is deze analyse te impliciet. Methodetoetsen worden gevolgd en geanalyseerd. De resultaten hiervan worden echter te weinig betrokken bij het zicht krijgen op de aard en de ernst van de problemen. De intern begeleiders herkennen dit en geven aan meer werk van deze analyse te zullen maken en leerkrachten hierbij te zullen ondersteunen. De inspectie heeft aangegeven dat in de opzet van het handelingsplan de ruimte om de neerslag van de analyse op te nemen ontbreekt en dient te worden toegevoegd.

De dit schooljaar op basisschool De Kerneel geïntroduceerde aanpak van de zorgniveaus en het schooloverzicht maakt de noodzakelijke verbetering zeker mogelijk. De intern begeleiders beschikken door de nieuwe opzet voor elke groep over een goed en tussentijds te actualiseren overzicht dat de onderlegger is voor de gehele zorg. Hier zijn, bij stagneren of uitblijven van de vooruitgang, de besluiten cruciaal om te komen tot afspraken over een meer gedetailleerde analyse van de problematiek. Zo is de evaluatie de opmaat voor een nieuwe analyse, zoals al bij een van groepen gebeurt.

Kwaliteitszorg

Drie van de zes indicatoren van de kwaliteitszorg zijn van een voldoende niveau. Bij de overige drie is nog verbetering noodzakelijk, die echter al deels is ingezet.

Basisschool De Kerneel evalueert in voldoende mate het *onderwijsleerproces*. Een recente tevredenheidspeiling en conclusies hieruit zijn beschikbaar. Verder speelt de eerder gekozen opzet voor het bouwen aan een adaptieve school (BAS) een belangrijke rol bij dit oordeel. De school heeft een begin gemaakt met collegiale visitaties en met klassenbezoeken door de directeur. Deze zijn aantoonbaar gepland en worden zoals afgesproken uitgevoerd. Met de school is besproken ook voor de middellange termijn de onderwerpen te benoemen, zodat een rode draad ontstaat in de wijze van evalueren van de diverse aspecten. De directeur geeft aan dit nu ook te kunnen, omdat door de klassenbezoeken en de onderlinge uitwisseling zicht is ontstaan hoe deze evaluatie cyclisch is in te richten. Het geeft, zoals zij opmerkt, tevens de mogelijkheid voorbereidingen voor het komende schoolplan te treffen.

Uit documenten en uit de praktijk blijkt dat de school *planmatig* aan haar verbeteronderwerpen werkt. De onderwerpen zijn allereerst in een schooljaarplan opgenomen en worden aansluitend als veranderingsonderwerp volgens een vaste structuur uitgewerkt. Verder blijkt bij de aanpak van BAS uit voorbeelden van teamvergaderingen ook deze planmatigheid. Ten derde zijn de effecten van het verbeteronderwerp 'Leerlingenzorg - implementatie huidige zorglijn' aantoonbaar bij de oordelen van de zorg en begeleiding, zodat blijkt dat de gekozen aanpak ook in de praktijk werkt.

De laatste voldoende indicator betreft het informeren van *belanghebbenden* over de gerealiseerde onderwijskwaliteit. In de schoolgids zijn opbrengstgegevens opgenomen en op de site van de school worden ouders uitgebreid geïnformeerd over de verbeteronderwerpen. Bovendien informeert de school het bevoegd gezag door een schooljaarverslag. Een bovenschools format of afspraak hierover ontbreekt nog.

Drie indicatoren vragen nog om een verbetering, bij twee is deze inmiddels in gang gezet.

Dit geldt nog niet voor het inzicht in de *onderwijsbehoeften* van de leerlingenpopulatie. De school heeft nog slechts impliciete kennis over de kenmerken en de implicaties hiervan voor het schoolbeleid. In dit verband is gesproken over thuistaal en over sociaal-emotionele problematiek. Basisschool De Kerneel heeft dit schooljaar al wel een begin gemaakt met het evalueren van haar *resultaten*. De termijn is echter nog te kort om al van een systematiek te kunnen spreken. De resultaten komen wel in de leerlingbesprekingen aan de orde en leiden ook tot acties, maar dit alles is nog te impliciet. Het ontbreekt de school aan een vaste systematiek om groepen met zichzelf en met gemiddelden over meerdere jaren te vergelijken, en dit (half)jaarlijks te betrekken bij het maken van beleidskeuzes voor bijvoorbeeld leerstofaanbod of extra onderwijstijd. Een zeer recent door het bestuur verspreide opzet om ook bovenschools zicht te krijgen op de eind- en de tussentijdse opbrengsten, kan de school ondersteunen bij evalueren van haar opbrengsten.

De laatste nog onvoldoende indicator betreft de *borging*. Hoewel met het BAS-project tevens een begin is gemaakt met het vastleggen van afspraken en werkwijzen, is de termijn te kort om al te spreken van een uniforme, brede set die het gehele onderwijsleerproces raakt. Hier wreekt zich de discontinuïteit in de schoolleiding tot vorig schooljaar, waardoor teveel op dit terrein te impliciet is. Ook het feit dat de directeur vooralsnog in beslag is genomen door het goed op de rails zetten van verbeteractiviteiten en enkele dringende andere onderwerpen, leidde tot te weinig tijd voor dit aspect van de kwaliteitszorg.

3 Conclusie

De inspectie concludeert dat de kwaliteit van het onderwijs op basisschool De Kerneel op de onderzochte onderdelen grotendeels op orde is. Uit het onderzoek is gebleken dat de school op die gebieden nauwelijks tekortkomingen kent.

Om die reden wordt het reeds aan de school toegekende basisarrangement gehandhaafd. De bevindingen zullen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse, waarbij opnieuw de vraag aan de orde is of het toezichtarrangement eventueel moet worden aangepast.

Bijlage

Overzicht indicatoren en bevindingen.

Met de scores 1 tot en met 5 wordt tot uitdrukking gebracht in welke mate de indicatoren op de school zijn gerealiseerd:

- 1 slecht;
- 2 onvoldoende;
- 3 voldoende;
- 4 goed;
- 5 niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten).

Bij wet- en regelgeving is in de waardering tot uitdrukking gebracht of de school wel (ja) of niet (nee) voldoet aan de genoemde wettelijke vereisten.

(De nummering van de indicatoren verwijst naar de nummering van de volledige set indicatoren uit het Toezichtkader po/vo 2009. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, zijn gemarkeerd met een asterisk*.)

Het kwaliteitsprofiel van basisschool de Kerneel

Tabel 4.1 Kwaliteitsaspect 1: De opbrengsten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie verwacht mag worden.

	1	2	3	4	5
1.1 * De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			●		
1.2 * De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			●		
1.4 Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.		●			
1.5 De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.					●

Tabel 4.2 Kwaliteitsaspect 7a: De leraren volgen systematisch de vorderingen van de leerlingen.

	1	2	3	4
7.1 * De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			●	

Tabel 4.3 Kwaliteitsaspect 8: De leerlingen die dat nodig blijken te hebben, krijgen extra zorg.

	1	2	3	4
8.1 De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			●	
8.2 Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.		●		
8.3 * De school voert de zorg planmatig uit.			●	
8.4 De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			●	

Tabel 4.4 Kwaliteitsaspect 9: De school heeft een systeem voor kwaliteitszorg.

	1	2	3	4
9.1 De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingpopulatie.		●		
9.2 De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.		●		
9.3 De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			●	
9.4 De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			●	
9.5 De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.		●		
9.6 De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			●	

Tabel 4.5 Wet- en regelgeving

	ja	nee
N1 Door of namens het bestuur is de vastgestelde schoolgids naar de inspectie gestuurd en deze schoolgids bevat de verplichte onderdelen (WPO, art. 16 en 13).	●	
N2 Door of namens het bestuur is het vastgestelde schoolplan naar de inspectie gestuurd en dit schoolplan bevat de verplichte onderdelen (WPO, art. 16 en 12).	●	
N3 Door of namens het bestuur is het vastgestelde zorgplan van het samenwerkingsverband naar de inspectie gestuurd en dit zorgplan bevat de verplichte onderdelen (WPO, art. 19).	●	
N4 De geplande onderwijstijd voldoet aan de wettelijke vereisten (WPO, art. 8).	●	